

ZÁPIS z jednání komise Programu Veřejné informační služby knihoven (VISK) 6 dne 3. 3. 2011, MK

Přítomni: Mgr. Hedvika Kuchařová, Ph.D. (Strahovská knihovna), PhDr. Miroslava Hejnová (NK ČR), PhDr. Marta Hradilová (Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v.v.i.), Mgr. Jana Hrbáčová (Muzeum umění Olomouc), PhDr. Jaroslava Kašparová (Knihovna Národního muzea), Mgr. Adolf Knoll (NK ČR), doc. PhDr. Helena Krmíčková, Dr. (FF MU), Mgr. Jitka Machová (MZK v Brně), Mgr. Petra Miturová (MK), PhDr. Klára Woitschová (FF UK v Praze).

Omluveni: doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc. (FF JU ČB)

1. Zahájení :

Mgr. Miturová (tajemnice) zahájila jednání a představila nové členky komise Mgr. Kuchařovou, Ph.D. a Mgr. Machovou.

2. Volba předsednictva :

Předsedkyní byla zvolena Dr. Hradilová, místopředsedkyní Dr. Woitschová. Jednání dále vedla předsedkyně komise.

3. Projednávání projektů :

Objem rozdělovaných finančních prostředků činil **4 452 tis. Kč**.

Pro rok 2011 byly stanoveny tyto zásady :

- přednostní podpora digitalizace významných rukopisů a unikátních starých tisků, nikoli dokumentů novodobých,
- podpora prací spojených s digitalizací,
- výše dotace zaokrouhlována na celé tisíce směrem dolů.

Základní pravidla přidělování finančních prostředků a způsob hlasování :

Členové komise vedli podrobnou rozpravu o každém předloženém projektu. Předmětem jednání bylo splnění základních podmínek, stanovených v zadávací dokumentaci podprogramu VISK 6 na rok 2011: vhodnost a způsobilost dokumentů k digitalizaci, vzácnost fondů, počet požadavků na jejich zpřístupnění, míra ohrožení dokumentů, badatelský význam a stupeň dostupnosti originálu atd.

4. Zdůvodnění nepřidělení dotace :

- projekt č. 8 (ZČM Plzeň) – projekt je zaměřen na digitalizaci modlitebních rukopisných knih z 18. století. Jeho popis je příliš stručný, nevyplývá z něj unikátnost dokumentů navržených k digitalizaci.

- projekt č. 14 (Město Horažďovice) – projekt je zaměřen na digitalizaci bible Petera Dracha. Dokument byl v minulosti již digitalizován, z popisu projektu nevyplývá unikátnost tohoto exempláře (stejný prvotisk je zdigitalizován na stránkách Bayerische Staatsbibliothek v Mnichově). Rozpočet je nekvalitně zpracován (uváděna různá výše požadované dotace). Komise doporučuje projekt přepracovat a podat v příštím roce.

5. Zdůvodnění přidělení dotace u žádostí nad 500 tis. Kč:

- projekt č. 5 (NK ČR) – jedná se o největší a nejvýznamnější sbírku rukopisů a starých tisků ČR, která je badatelsky velmi žádaná, požadovaná částka je úměrná významu rukopisného fondu NK.

6. Doporučení komise a podmínky poskytnutí dotace :

- projekt č. 1 (Muzeum Brněnska) – do průvodního dopisu: „*Popis projektu by měl být v příštím roce podrobněji zpracován.*“

- projekt č. 5 (NK ČR – hist. dokumenty) – do průvodního dopisu: „*Žádost by měla být detailně rozpracována podle jednotlivých dokumentů do tabulky kalkulace nákladů. Náklady na režii pracoviště zahrnuté ve spoluúčasti by měly být součástí služeb týkajících se digitalizace dokumentů.*“

- projekt č. 6 (NLK) – do průvodního dopisu (a do rozhodnutí): „*Dotace byla krácena z důvodů chybějící tabulky kalkulace nákladů, v projektu různě uváděné výše požadované dotace a zahrnutých nákladů na restaurování. Dotace i spoluúčast budou vynaloženy výhradně na digitalizaci dokumentů.*“

- projekt č. 9 (Provincie kapucínů v ČR) – do průvodního dopisu: „*Příjemce dotace bude projekt průběžně konzultovat s provozovatelem Manuscriptoria a ke dni 31. 8. 2011 bude písemně informovat odborného garanta podprogramu VISK 6 Mgr. Adolfa Knolla o stavu realizace projektu.*“

- projekt č. 11 (Král. kanonie premonstrátů) – do průvodního dopisu: „*Náklady na digitalizaci měly být v rozpočtu projektu uvedeny ve službách, nikoli v ostatních nákladech.*“

- projekt č. 12 (NM) – do průvodního dopisu: „*Dotace byla krácena vzhledem k podmínce poskytnutí dotace maximálně do výše 70% celkových nákladů na projekt.*“

- projekt č. 13 (KNAV) – do průvodního dopisu: „*Komentář rozpočtu projektu by měl být v příštím roce podrobněji zpracován, resp. blíže specifikovány a kvantifikovány činnosti hrazené v rámci ostatních osobních nákladů.*“

- projekt č. 16 (VK Olomouc) – do průvodního dopisu: „*Projekt byl podpořen vzhledem k tomu, že jeho předmětem jsou významné kulturní památky, navíc badatelsky velice využívané. Pro příště však je třeba doložit četnost využití originálních dokumentů a špatnou kvalitu digitální kopie, nevyhovující současným požadavkům na zpřístupnění.*“

- projekt č. 17 (VHÚ) – do průvodního dopisu: „*Výběru dokumentů a jejich popisu je třeba věnovat větší pozornost. Z popisu dokumentů navržených k digitalizaci by mělo být zřejmé, zda se jedná o originály nebo jejich opisy, aby bylo možné posoudit unikátnost.*“

Ve všech rozhodnutích o poskytnutí dotace bude uvedeno :

„*Finanční prostředky dotace jsou určeny pouze na digitalizaci. Příjemce dotace souhlasí se zpřístupněním vyrobených digitálních kopií v Digitální knihovně Manuscriptorium provozované NK ČR. Je povinen zajistit dlouhodobou archivaci těchto kopií, ať už v NK ČR nebo na vlastním úložišti, v kvalitě stanovené konvencemi. Pokud příjemce dotace archivuje data v NK ČR, zajistí výrobu 2 ks archivních kopií v požadované kvalitě.*“

7. Hodnocení předchozího ročníku podprogramu VISK 6 a další otázky :

Odborný garant Mgr. Adolf Knoll zpracoval přehled výsledků digitalizace v podprogramu VISK 6 za rok 2010 (<http://visk.nkp.cz/VISK6.htm#2010>). Bylo digitalizováno 906 dokumentů/110.597 obrazů. Projekt Provincie kapucínů v ČR nebyl realizován v souladu se

stanovenými podmínkami podprogramu VISK 6, a proto dotace poskytnutá ve výši 49 tis. Kč byla vrácena do státního rozpočtu.

V souvislosti s novou verzí Manuscriptoria, která je v provozu od roku 2011, byl zaznamenán prudký nárůst přístupů uživatelů. K danému dni Manuscriptorium zpřístupňuje přes 255.000 záznamů a 41.500 digitalizovaných dokumentů (nejen české provenience).

Zadávací dokumentace podprogramu VISK 6 bude od roku 2012 zpřesněna v ustanovení, které se týká povinnosti žadatele o dotaci ověřit v Manuscriptoriu, zda dokument předložený k digitalizaci nebyl již dříve zpracován. Pokud je v případě tisků příslušný titul volně dostupný na Internetu jinde než v Manuscriptoriu, bude třeba v žádosti doložit unikátnost konkrétního exempláře, na jehož digitalizaci je požadována dotace.

Podmínka „Žadatel smí opakovat digitalizaci dokumentů nejdříve roku 2020...“ bude uplatňována pouze na dokumenty digitalizované před rokem 2000, příp. mimo podprogram VISK 6, které nevyhovují současným nárokům na zpřístupnění a archivaci digitalizovaných dokumentů.

Dále byla diskutována problematika digitalizace hudebnin, u nichž většinou postačuje nižší rozlišení než u rukopisů (záleží samozřejmě na povaze a kvalitě konkrétních dokumentů). Náklady na digitalizaci se pak výrazně snižují. Tato informace by se měla dostat do širšího povědomí institucí, které si dávají hudebniny digitalizovat a o této možnosti finanční úspory nevědí.

8. Závěr - přidělení finančních prostředků :

- Celkem bylo přihlášeno a komisi předloženo k hodnocení **17 projektů**. Souhrn veškerých finančních požadavků činil **4 452 000 Kč**.
- Komise doporučila k finanční podpoře MK celkem **15 projektů**. S výjimkou jednoho projektu byly všechny požadavky uspokojeny v plné výši.
- Celkem bylo rozděleno **4 322 Kč neinvestičních prostředků**. Výsledky ukazuje přiložená tabulka.
- Zbývající nerozdělené prostředky ve výši 130 000 Kč byly ponechány jako finanční rezerva programu VISK k dalšímu využití.

Zapsala: Mgr. Petra Miturová,
tajemnice
3. 3. 2011

Schválila: PhDr. Marta Hradilová
předsedkyně komise